

BOYAMA OPERATÖRÜ-3 BELGELENDİRME PROGRAMI

Rev:04

1. TANIM

Boyama Operatörü, iş sağlığı ve güvenliği kuralları çerçevesinde iş organizasyonu yaparak, iplik üretim birimlerinde işin eksiksiz, kaliteli, uluslararası standartlara uygun yeterlilikte makine hazırlık, ayar, kontrol ve sonlandırma işlemlerini yapma kişinin becerisine sahip kişidir.

2. AMAÇ

Bu program, Boyama Operatörü çalıştıran işletme/kurumlara nitelikli personel arzının sağlanması, bu faaliyetlerin belgelendirilmiş ve nitelik kazandırılmış kişiler tarafından yürütülmesi ve üretimde kalitenin artırılmasını amaçlamaktadır.

3. PROGRAMIN YAPISI

13UY0138-3/A1 İş Sağlığı ve Güvenliği ile Çevresel Önlemler ve Kalite Yönetim

13UY0138-3/B1 Bobin Boyama

13UY0138-3/B4 Jet Boyama

4. BİLGİ VE BECERİLERİN ÖLÇÜLMESİ

Sınavlara katılmak için ön şart bulunmamaktadır.

4.1 A1: İş Sağlığı ve Güvenliği ile Çevresel Önlemler ve Kalite Yeterlilik Birimi Yeterlilik Birimi

4.1.1 Yazılı sınav (T1): Bu biriminin kapsamında en az 18 soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli sorularını içeren yazılı sınav yapılır. Aday tarafından en az %60 başarı sağlanmalıdır. Soru başı ortalama süre 1,5–2 dakika olarak verilir.

4.1.2 Uygulama Sınav(P1): A1 birimi için ayrı bir performansa dayalı sınav yapılmaz. A1 Yeterlilik birimine yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri B grubu yeterlilik birimlerinin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda ölçme ve değerlendirmesi yapılacaktır.

ADAYLARIN SINAVDA BAŞARILI OLMASI İÇİN BİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Mesleğe özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını doğru, zamanında ve eksiksiz uygular.
- ✓ İş sağlığı ve güvenliği konusunda karşılaşılabilecek riskleri ve risklere karşı alınacak önlemleri bilir, acil/tehlikeli durum ve çıkış prosedürlerini eksiksiz uygular.
- ✓ Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımı kullanır.
- ✓ Malzeme ve ekipmanları, doğru, yerinde ve zamanında kullanır.
- ✓ Sorumluluğundaki makinelerin kaçak (su, buhar, yağ, hava, kimyasal, gaz, vb.) ile ilgili kontrol işlemlerini talimatlara uygun bir şekilde yapar.
- ✓ Tehlikeli ve çok tehlikeli işler ile ilgili yasal düzenlemelerin gereklerine ve talimatlara uyar.
- ✓ Meslekle ilgili çevre koruma mevzuatının, standartların gerektirdiği gibi çalışır.
- ✓ Çevresel risklerin farkındadır, tehlikeli ve zararlı atıkları diğer malzemelerden ayırt eder.
- ✓ Çevresel risklerin azaltılmasına katkıda bulunur.
- ✓ Mesleğin ve çalışma koşullarının gerektirdiği sorumluluk ve risk alma bilinci ile hareket eder.
- ✓ Doğal kaynakları verimli kullanır.
- ✓ İşe ait kalite gerekliliklerini talimatlara ve planlara göre uygular.
- ✓ Kalite yönetim ve uygulama sistemleriyle ilgili dokümanları talimatlara uygun olarak kullanır.
- ✓ Hata ve arıza gidermeyle ilgili uygulama talimatlarını ve yöntemlerini uygular.
- ✓ Eksiksiz ve doğru kayıt tutar.
- ✓ Kalite yönetim sisteminin geliştirilmesi ile ilgili çalışmalara katkı sağlar.

4.2 B1: Bobin Boyama

4.2.1 Yazılı Sınav (T1): Bu birim için 19 adet 4 seçenekli çoktan seçmeli soruları içeren yazılı sınav yapılır. Aday tarafından en az %60 başarı sağlanmalıdır. Soru başı ortalama süre 1,5–2 dakika olarak verilir.

4.2.2 Uygulamalı Sınav (P1): Boyama Operatörü (Seviye 3) mesleğinde B1 birimine ilişkin başarımlar ölçütleri belirlenen kontrol listesine göre, uygulama ortamında değerlendirilerek puanlanır. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %70 başarı göstermesi gerekir. Adaylara 60 dakika (1 saat) sınav süresi verilmektedir ve ilgili yeterlilik birimi kapsamında 1 adet senaryo sorusu sorulmaktadır.

Performansa dayalı sınavın süresi gerçek üretim şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir.

ADAYLARIN SINAVDA BAŞARILI OLMASI İÇİN BİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Meslekle ilgili temel kavramları ve kodları, mesleği icra edeceği makine, alet ve donanımı talimatlara uygun olarak kullanır.
- ✓ Vana pompa ve bağlantı elemanlarını kontrol ederek sorumlu olduğu makinenin boyama işlemine hazır olup olmadığını tespit eder.
- ✓ Üretim öncesi, kullanılacak makineye enerji vererek tüm göstergelerin talimatlara göre doğru çalışır durumda olduğunu kontrol eder.
- ✓ Üretim öncesi iş planına, boyama reçetesine ve verilen talimatlara göre malzemeleri, araç, gereç ve ekipmanı hazırlar.
- ✓ Boyama reçetesi, refakat kartı ve iş emrinin (iş planının) hazırlanmış boya çözeltisi ile doğruluğunu karşılaştırarak kontrol eder.
- ✓ Talimata, programa veya verilen reçeteye göre makinenin mekanik/elektronik çalışma ayarlarını yapar.
- ✓ Boyanacak ürünü kullanım talimatlarına göre hazırlayarak sorumlu olduğu makineye besler.
- ✓ Reçeteye göre hazırlanmış boya ve kimyasalı kullanıma hazır hale getirir.
- ✓ Hazırlanmış boyarmadde ve kimyasalı doğru makineye aktarır.
- ✓ Makineyi üretime hazırlama işlemlerini ve kontrolleri üretimin aksamaması için dikkatle yaparak aksaklıkları ilk amirine bildirir.
- ✓ Talimata, programa veya verilen reçeteye göre sorumluluğundaki makineyi çalıştırır.
- ✓ Farklı sistemlerle çalışan makinelerin özelliklerine göre materyali makineye uygun şekilde yükler.
- ✓ İşlemi yapılmış materyali makinesinden çıkardıktan sonra makineyi temizler.
- ✓ Boyanmış materyali bir sonraki işleme hazırlar.
- ✓ Makinenin üretimi esnasında iş emri veya talimata göre çalışma ayarlarını takip eder.
- ✓ Boyanan mamulden uygun şekilde numune alır.
- ✓ Gerekliyse verilen talimatlara göre boyarmadde ilavesi yapar.
- ✓ İşlem gören materyalin göz ile kalite kontrollerini yapar.
- ✓ İşlem sırasında kullandığı makinenin, işlem gören materyalin ve kullandığı yardımcı malzemenin kontrol ve ölçümlerini yapar.

4.3 B4: Jet Boyama

4.3.1 Yazılı Sınav (T1): Bu birim için 19 adet 4 seçenekli çoktan seçmeli soruları içeren yazılı sınav yapılır. Aday tarafından en az %60 başarı sağlanmalıdır. Soru başı ortalama süre 1,5–2 dakika olarak verilir.

4.3.2 Uygulamalı Sınav (P1): Boyama Operatörü (Seviye 3) mesleğinde B4 birimine ilişkin başarımlar ölçütleri belirlenen kontrol listesine göre, uygulama ortamında değerlendirilerek puanlanır. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %70 başarı göstermesi gerekir.

Adaylara 60 dakika (1 saat) sınav süresi verilmektedir ve ilgili yeterlilik birimi kapsamında 1 adet senaryo sorusu sorulmaktadır.

Performansa dayalı sınavın süresi gerçek üretim şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir.

ADAYLARIN SINAVDA BAŞARILI OLMASI İÇİN BİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

- ✓ Meslekle ilgili temel kavramları ve kodları, mesleği icra edeceği makine, alet ve donanımı talimatlara uygun olarak kullanır.
- ✓ Vana pompa ve bağlantı elemanlarını kontrol ederek sorumlu olduğu makinenin boyama işlemine hazır olup olmadığını tespit eder.
- ✓ Üretim öncesi, kullanılacak makineye enerji vererek tüm göstergelerin talimatlara göre doğru çalışır durumda olduğunu kontrol eder.
- ✓ Üretim öncesi iş planına, boyama reçetesine ve verilen talimatlara göre malzemeleri, araç, gereç ve ekipmanı hazırlar.
- ✓ Boyama reçetesi, refakat kartı ve iş emrinin (iş planının) hazırlanmış boya çözeltisi ile doğruluğunu karşılaştırarak kontrol eder.
- ✓ Talimata, programa veya verilen reçeteye göre makinenin mekanik/elektronik çalışma ayarlarını yapar.
- ✓ Boyanacak ürünü kullanım talimatlarına göre hazırlayarak sorumlu olduğu makineye besler.
- ✓ Reçeteye göre hazırlanmış boya ve kimyasalı kullanıma hazır hale getirir.
- ✓ Hazırlanmış boyarmadde ve kimyasalı doğru makineye aktarır.
- ✓ Makineyi üretime hazırlama işlemlerini ve kontrolleri üretimin aksamaması için dikkatle yaparak aksaklıkları ilk amirine bildirir.
- ✓ Talimata, programa veya verilen reçeteye göre sorumluluğundaki makineyi çalıştırır.
- ✓ Farklı sistemlerle çalışan makinelerin özelliklerine göre materyali makineye uygun şekilde yükler.
- ✓ İşlemi yapılmış materyali makinesinden çıkardıktan sonra makineyi temizler.
- ✓ Boyanmış materyali bir sonraki işleme hazırlar.
- ✓ Makinenin üretimi esnasında iş emri veya talimata göre çalışma ayarlarını takip eder.
- ✓ Boyanan mamulden uygun şekilde numune alır.
- ✓ Gerekliyse verilen talimatlara göre boyarmadde ilavesi yapar.
- ✓ İşlem gören materyalin göz ile kalite kontrollerini yapar.
- ✓ İşlem sırasında kullandığı makinenin, işlem gören materyalin ve kullandığı yardımcı malzemenin kontrol ve ölçümünü yapar.

5.ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYE İLİŞKİN DİĞER KOŞULLAR

Ölçme ve değerlendirme, birimlerde tanımlanan tüm başarımlar ölçütlerini karşılayacak şekilde ve iki aşamalı olarak uygulanır:

1. Aşama: Teorik Sınav

2. Aşama: Performansa Dayalı Sınav

Adayın performansa dayalı sınava kabul edilebilmesi için teorik sınavdan başarılı olması gerekir.

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı olan sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Teorik Sınav:

Adayın başarısı, ilgili birimin ölçme değerlendirme bölümünde belirtilen ölçütleri sağlama düzeyine göre değerlendirilir. Her birimin değerlendirmesi ayrı yapılır.

Sınav soruları, teorik sınav kapsamında ölçülmesi öngörülen tüm öğrenme çıktıları ve başarımlar ölçütlerini ölçebilecek şekilde tasarlanır.

Performansa Dayalı Sınav:

Uygulama gerçek üretim ortamında veya gerçeğe en yakın benzeri şartları karşılayan ortamda gerçekleştirilir. Birimin gerektirdiği başarımlar ölçütlerini karşılayacak parametreleri ve puanları tanımlanmış kontrol listeleri ve senaryo formatında soru listeleri üzerinde izleme kayıtları tutulur. Kontrol listeleri, işin küçük parçalara ayrılmış kritik eylem basamaklarından oluşur ve aday her basamaktan puan alır.

Performansa dayalı sınavlar tüm birimler için ayrı ayrı veya birlikte gerçekleştirilir.

Adayların uygulama sınavlarında iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun davranması beklenir. Sınav esnasında kendini veya etrafındakileri tehlikeye atacak şekilde hareket edenlerin sınavları derhal kesilir ve uygulama sınavına devam etmelerine izin verilmez.

6.BELGELENDİRME VE BELGEGEÇERLİLİK SÜRESİ

Tüm sınavlardan başarılı olan adaylara Mesleki yeterlilik belgesi verilir. Geçerlilik süresi 5 yıldır.

7.GÖZETİM

--

8.MESLEKTE DİKEY VE YATAY İLERLEME YOLLARI

Dikey İlerleme Yolu: Boyama Operatörü (Seviye 4)

Yatay İlerleme Yolu: -

9.BELGE YENİLEME

- Belgenin iptalini gerektirecek bir durumun oluşmaması ve belgenin geçerlilik süresi boyunca belge sahibi ile ilgili ASİL BELGE'ye performansla ilişkin şikâyet gelmemiş olması durumunda da belge sahibi fiili olarak en az 2 yıl veya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını belgelendirdiğinde, belgenin süresi 5 yıl daha uzatılır.
- Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan uygulama sınavına alınır ve değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belgesi 5 yıl daha uzatılır.

10.BELGENİN ASKIYA ALINMASI VE İPTALİ

- ❖ Bu programda bulunan şartlara, logo kullanım talimatına uyulmadığı takdirde,
- ❖ ASİL BELGE'ye başvuruda her türlü bilgi sunumunda yanlış/yanıltıcı bilgi verilmesi,

Kişilerin belgeleri askıya alınır. 1 ay içinde iyileştirici faaliyet göstermeyen kişilerin belgeleri iptal edilir.